

Det Humanistiske Fakultet

Censorledelsens årsberetning

Årsberetningen er censorledelsens årlige beretning til universiteterne, som bidrager til kvalitetssikringsarbejdet med uddannelserne på grundlag af censorernes viden fra eksamenssituationerne. Årsberetningen kan samtidig indeholde elementer, hvis målgruppe først og fremmest er censorkorpsets medlemmer.

Årsberetningen dækker seneste vinter- og sommereksamenstermin (dvs. perioden 1. december - 30. november).

GENERELLE OPLYSNINGER

- **Censorkorps:** Religion
- **Censorforperson / Navn på indsender:** Hans Krab Koed
- **E-mail:** krab@hum.ku.dk
- **Periode for årsberetning:** Vintereksamen 2024-25 og sommereksamen 2025

CENSORKORPSETS ORGANISERING

Uddannelser Religion AU, SDU og KU

Censorkorps Censorkorpset 2022-2026 består af 71 censorer i alt; 34 kvinder og 37 mænd Aldersmæssigt spænder censorerne fra 77 år til 37 år, men en overvægt på ældre. Det er påfaldende, at der ikke er helt unge repræsenteret i censorkorpset. Geografisk er censorerne spredt ud over landet med 4 stykker bosat i udlandet. Censorerne har forskellige baggrunde fra henholdsvis gymnasier, universiteter, læreruddannelse, forlag og andet.

Censorledelse Censorledelsen består af en forperson. Hans Krab Koed og en 1. næstforperson. Poul Storgaard Mikkelsen samt 2. næstforperson Dorte Ziggy Thelander Grønbæk.

Hans Krab Koed ophører med at være censorformand pr 1. april 2026 efter 12 år som forperson. Det har godt nok været fantastisk, siden jeg kom i korpset i 2002; dernæst næstformand i 2006 og så endelig formand i 2010. Jeg har mødt så megen interesse og velvillige og faglighed på højt niveau. Og helt uden konflikter. Der skal lyde en stor tak til alle samarbejdspartnere, undervisere og censorer gennem årene. Især tak til KU som faciliterer censorarbejdet for religion.

Beretningen er lavet på baggrund af i alt 110 prøver. Indkommet 31. Mangler 79. En stor forværring i forhold til sidste år. Det bør en kommende ledelse gøre noget alvorligt ved! Især KU har et problem med kun 11 beretninger ud af 48 mulige. Der mangler 37. Der

bør indføres et system, så honorar først kan udbetales, når arbejdet er fuldført. Jf. bekendtgørelsen om, at der hører en rapport med til arbejdet som censor.

Censoropgaverne har været fordelt ligeligt mellem de forskellige censorer, stort set alle har haft skriftlige opgaver. Flere har haft opgaver ved mere end en afdeling. Vi er nu i gang med at sætte det nye hold for 2026 - 2030 For 4 år siden var der kun 76 ansøgere; men i år er det lykkedes at få 93 ansøgere, så der er plads til udskiftninger og prioriteringer blandt ansøgerne. Det er godt. Vi har indstillet 72 til beskikkelse.

Møder i korpset Censorledelsen har holdt to møder. Ét i jan. og ét i august. Vi drøftede bl.a. Decorum problematikken, pga. en aktuel sag, som KU's juridiske ledelse samt Kristian Bitsch, Studiechef, Det Humanistiske Fakultet, Københavns Universitet vurderede, vi skulle droppe. Endvidere planlagde vi den kommende censorbeskikkelse.

CENSORLEDELSENS DIALOG MED UNIVERSITETERNE

Der har været holdt møder med KU og SDU. Vi forsøgte at aftale et møde med AU; men pga. ledelsesskift fik vi det ikke arrangeret. Der har været en høring på KU vedrørende Studieordning for bacheloruddannelsen i religionsvidenskab 2026.

CENSORERNES BERETNINGER

(VIGTIGT Vær opmærksom på at angive den specifikke uddannelse og/eller institution, hvor dette er relevant.)

Antal og fordeling

- KU 11 af 48 mulige mangler 37
- SDU: 8 af 31 mulige censorer mangler 23
- AU: 12. ud af 31 mulige, dvs. mangler 19
- I alt 110
- Indkommet 31
- Mangler 79

Fagligt indhold

- **AU:** "Fint fagligt niveau; et par studerende er lidt i den lavere middel ende og har lidt problemer med at få bragt empiri og teori sammen i opgaverne"
- **AU:** "At de studerende er bundet til at inddrage nordisk religion har vist sig at åbne for en bred vifte af interessante og kreative måder at arbejde med teori og metode". " Generel god teoretisk og metodisk bevidsthed med relevant refleksion

over egen praksis, i et tilfælde endda fremragende og selvstændigt på et niveau ud over hvad man kunne forvente ud fra undervisningen (2 ud af 3 besvarelser var over middel, 1 middel)"

- **AU:** Det var tydeligt, at alle ikke havde deltaget i undervisningen, og at alle ikke var lige forberedte. Nogle studerende virker ligeglade og der var også nogle der udeblev, uden at give besked hvilket vidner om at de ikke tager deres uddannelse (eller os) alvorligt
- **AU:** Ikke særlig god korrespondance mellem sprogkundskaber og religionsvidenskabelig faglighed, mangler i litteratur.
- **AU:** Relevante tekster og tekstuddrag, der var tilpas i længde. Det gav de studerende mulighed for at vise, at de kunne forstå, uddybe og sætte i en sammenhæng historisk og tematisk.
- **KU:** Stor metaforståelse! Niveauet var noget lavere end sædvanligt. Talte med underviseren om, at det havde været et hold med lavt fremmøde, hvilket nok kan forklare den manglende forståelse og viden om faget.
- **KU:** Vedr.: Sammenhæng ml. prøveform, evt. pensum og eksamensspørgsmål og de faglige mål/læringsmål i studieordningen. Tænker studieordningen godt kunne være mere åben i forhold til alternative og nyere religionsvidenskabelige metoder; så en differentiering mellem religion som tro og religion som diskurs, hvilket er centralt i moderne var en tydelig mulighed i religionsvidenskab, hvor religion ikke analyseres som trossystem alene, men som kulturel og diskursiv praksis.
- **SDU:** Nogle censorer bemærker: Ringe grad af teoriinddragelse og forståelse, meget lidt metodebevidsthed og videnskabsteori. Empirianvendelse uden kritik.

Eksamensadministration

- **Generelt/KU:** Meget tilfredsstillende. Der har været en fin og gnidningsfri overgang på KU fra Anne Korsholm Bergenholtz, Salma Asam Ghani, Anna Juulsgaard Breum og Ida Schousboe til Michael Sehstedt Vang og Christopher Hedetoft, Andreas Fensholm, Elisabeth Wolffhechel og Anja Schou Busk.
- **SDU:** Alle svarer: Tilfredsstillende. Det fungerer godt, når pensum og studieordning ligger samlet i digitaleksamen.
 - En censor skriver: "Jeg fik alle de informationer jeg havde brug for. Gode informationer også når den studerende i første omgang ikke fik afleveret"
 - En anden censor skriver: "Jeg fik alle informationer vedr. pensum, fagets placering i uddannelse, og var der for i stand til at være godt forberedt."

- En enkelt har kommentaren: "Det kan være at der er mening i at registrere karakteren som man gjorde tidligere i censorrapporterne. Det kan give censorformandskabet et indtryk af niveau og fordelingen af karakterer på de tre uddannelsesinstitutioner."
- **Kritik af AU:**
 - I Wiseflow er der få oplysninger om medbedømmer, dvs. kun navn og e-mail. Det kunne være godt også at få telefonnummer med. I mit netop afsluttede samarbejde med Lars Albinus fandt jeg hans fastnetnummer på AU's hjemmeside, men det er ikke længere i brug! Via mail fik jeg hans mobilnummer.
 - det er frustrerende at kommunikere med Uvaeka og ikke en virkelig person
 - også frustrerende at man selv skal sørge for frokost, det ville jeg godt have vidst på forhånd.

EVT. ØVRIGE BEMÆRKNINGER

Plagiat/ jura: "En substantiel del af opgavens diskussionsdel var plagieret fra en tidligere afleveret opgave - formodentligt afleveret af eleven selv. Efter samtale med bedømmer, der drøftede sagen med RV-studieleder på AU, blev vi bedt om selv at vurdere, hvorvidt vi ville indstille bedømmelsen og overlade sagen til jura, eller fortsætte bedømmelsen og sætte den endelige karakter ned. Både bedømmer og undertegnede vurderede, at vi ville fortsætte bedømmelsen men give en lavere karakter pga. plagiat." Er det virkelig i orden spørger den afgående Censorforperson?

AI problematik: eller hvordan man kan bruge AI til hjælp med at vurdere et speciale? Jeg spurgte Chat GPT: Er teksten religionsvidenskabelig? Ja, det er den. Teksten analyserer litterære værker (romaner og digte) med fokus på, hvordan religiøse forestillinger og affekter former identitet og oplevelser - særligt i forhold til homoseksualitet og normer. Det er et klassisk religionsvidenskabeligt greb, hvor religion ikke analyseres som trossystem alene, men som kulturel og diskursiv praksis. Der arbejdes med:

- Islamisk symbolik og teologi (fx "djinn", "Jahannam", engle, Layla og Majnun).
- Fortolkning af religiøse narrativer og hvordan de bruges affektivt og normativt.
- En differentiering mellem religion som tro og religion som diskurs, hvilket er centralt i moderne religionsvidenskab.

2. Anvendes fagbegreber? Ja, i høj grad. Her er eksempler:

- Interpellation - et begreb fra Louis Althusser, brugt til at vise hvordan individet "kaldes" ind i en bestemt social position.
- Heteroseksuel matrice - fra Judith Butler, refererer til en kulturel struktur, hvor køn, begær og identitet er strengt koblet.
- Affekt og affektiv orientering - begreber fra Sara Ahmed, hvor følelser analyseres som sociale kræfter.
- Ontologisk narrativ - peger på en livsfortælling, der konstruerer identitetens grundlag.
- Diskursiv praksis - refererer til religionens rolle som sproglig og kulturel magt.

Disse begreber placerer teksten klart inden for tværfaglig religionsvidenskab med sociologisk og psykoanalytisk orientering, særligt med inspiration fra queer theory og affektteori.

3. Er teksten forsynet med videnskabelige citater? Delvist. Teksten refererer eksplicit til primærkilder og nogle teoretikere, men bruger ikke konsekvent akademisk jf APA konklusionen blev sammen med eksaminator at den studerende fik 12.

KONKLUSION OG FREMTIDIGE PLANER

Konklusion Ingen; dog en skam at de forskellige undervisere ikke kommer til det censormøde, som arrangeres hvert andet år på skift mellem de tre universiteter. Det er en oplagt mulighed til at møde og udveksle ideer og tanker.

Planer for det kommende år Det må den nyvalgte censorledelse tage sig af! Det kunne passende være et tema for kandidater til ledelsen. Hvad vi l gøre for uddannelsen og religionsfaget!

Hans Krab Koed,
forperson for Religions censorkorps 2022-2026.